

392. decz.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordása:</i>		<i>Vidéken postai szétküld:</i>	
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt	Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50	Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

As „Aradi Nyomdatársaság”, főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.
Hirdetések díja:
 Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
 Minden következőnél . . . 4 | Nviltár sora . . . 15

Szerkesztőség:

Az arad-cesanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.

Apponyi haragszik.

Budapest, deczember 30.

n—. Hogyan is mondta csak Z o l a ? Azt mondta, hogy : csunya dolog az a politika !

Távol vagyunk attól, hogy a nagyregényírónak mindazon indokait legalább hazai pártéletünkre nézve aláírni, melyeket e mondása bizonyítékául felhozott. De az tény, hogy a politikai működés még a legjellemesebb, legönzettebb államférfiaknál is lassanként elveszti ideális tulajdonságait s gyakran vélik az egyéni ambíció kielégítésének eszközévé öntudatlanul is akkor, midőn a közérdek javára vél cselekedni, s elválaszt, éles elentétbe állít oly férfiakat, kik egymással vállvetve nagy, országos, nemzeti célokat volnának hivatva és képesek diadalmasan megközelíteni s megvalósítani.

Apponyi a karácsonyi szünidőre Ebersdorfba utazván, a Wekerle-kormány egyik újságcikkben hadüzenetet hagy hátra s pedig azért, mert Wekerle miniszterelnöknek vele szemben kifejtett nemzeti politikájából állítása szerint hiányzik a magyar közjognak erőteljes hangsúlyozása és megóvása.

Ugyanis úgy áll a dolog a Wekerle vezérlete alatti szabadelpárt s Apponyiék külön pártállásának tekintetében, hogy ez a külön pártállás sem mi jogosultsággal nem bír többé. Nincs különbség a két párt közt az egyházpolitikai kérdésekben, nem választja el őket semmi elvi eltérés a közigazgatás államosítása tekintetében. Ezek a mai közélet mozgató kérdései, ezeket kell üdvös és hasznos megoldás elé vezetni a magyar nemzet jövő erőteljes fejlődése érdekében.

Mi volna tehát természetesebb, mint az, hogy miután a szabadelpárt Wekerle-kormány munkaprogramjának e két alapvető része az Apponyi-párt elveivel is megegyez, e párt hátsó tartalékgondolat nélkül álljon a kormány mellé s vegyen részt az országos feladat végrehajtásának munkájában, dicsőségében ?

De hát Apponyi haragszik. A dolgok úgy fejlődtek, hogy neki kellene a kormány zászlója alá állania, ő pedig azt követeli, hogy a szabadelpárt hajoljon meg ő előtte, kapituláljon, s demissionáljon. A dolgok ilyenén állása haragítja őt, meggyevezett nemzeti programját helyesíti mind jobban, csak hogy ellenálljon a helyzet kényszerének s külön pártállását fenntarthassa. De hát hiába, mindig igaz, s az ő helyzetében százszorosán igaz, hogy aki haragszik, annak nincsen igaza.

Wekerle oly nemzeti programot adott, mely a kiegyezés szigorú örökösét alapján a király, a dinasztia s a nemzet közti benső viszony érintetlen

óvásával biztosítja a magyar állam nemzeti fejlődését, a magyar nemzet hegemóniáját, amellet, hogy a magyar állam-eszme keretében tág tért enged a nemzetiségek faji és kulturai érdekének ápolására is. Oly nemzeti program ez, mely legitím, ezer éves történelmünkől származó és igazságos, melynek alapján a százszok nemzetiségi akciója megszünt teljesen s a magyar állameszme zászlaja alá csatlakoztak, mint azt Bausznern Guidó főispán beszéde is bizonyítja, melyet az Erdélyi magyar közművelődési egyesület fogarasi gyűlésének megnyitáskor tartott. E program végrehajtása biztosan egységessé, érzésben magyarrá, gazdaggá s magyar műveltségüvé teszi az egész politikai nemzetet s lépésről-lépésre szedi ki az ellenünk bujtogató nemzetiségi izgatásnak sarkányfogait.

De Apponyi haragszik s hadat üzen a kormánynak, mert azt mondja, hogy nemzetiségi politikájából hiányzik közjogi önállásunknak erőteljes hangsúlyozása, megóvása.

Hát persze. ha Appoyi szerint ez nincs a Wekerle programjában, akkor benne kell lennie Apponyiékban, melynek alapján azt itéli, s a maga külön pártállását igazolni törekszik.

Apponyi nemzeti programja azonban nincs szervesen kifejtve, annak csak egyes aforiotikus jelszavai ismeretesek. E jelszavak egészen a szélsőbal modorában és szellemében támadják a kiegyezés szerenti közös intézményeket, a nemzet s dinasztia közti bizalmatlanság fölkeltesére alkalmasak, a kiegyezés tágitására céloznak, s evvel annak oly ellenségeit is tette batorítják, akik ha Apponyiékkal együtt a kiegyezésnek a szélsőbal receptje szerinti megingatására törnek, még azért a magyar nemzetnek éppen nem barátjai. E programponok igen is foglalnak magukban közjogi követeléseket, melyek azonban az 1867-iki kiegyezést ártólag érintik, ebben foglalt erősségeik a nemzetet gyöngíteni alkalmasak, ha nem is egyértelmű, de párhuzamos irányban az oláh-, nagyhorvát- s Hurban-féle panszlav törekvésekkel.

Ha ilyen Apponyi nemzeti programja, — pedig jelszavai ilyenre vallanak — akkor abból nem kérünk, mert azt az ország, a nemzet fejlődésére vesznek tartjuk. Ha ily alapon külön pártállást tart fenn, s a kormány becsületes reformmunkáját gátló hadat izen, hát lelke rajta, ő feleljen érte a történelem előtt.

De hát csunya dolog az a politika. Ime, Apponyi még mindig országos érdeken belül cselekedni, midőn tetteit immár a helyzet s az események folyása, az egyéni ambíció ki nem elégítettségéből származónak bélyegzi könyörtelenül.

Belföld.

A pénzügyi bíróság.

A közigazgatási bíróságról szóló törvényjavaslatot, mint halljuk, január hó folyamán a képviselőház elé fogja terjeszteni a belügyminiszter. A közigazgatási bíróság felállításával kapcsolatban megoldást fog nyerni a pénzügyi bíróság végleges szervezésének kérdése is és pedig akként, hogy az utóbbi be fog illesztetni a közigazgatási bíróság keretébe, mint annak egyik osztálya. Erre való tekintettel a képviselőház pénzügyi bizottsága a tisztviselői fizetésekre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása alkalmával tartózkodott a pénzügyi bíróságot illetőleg minden gyökere-sebb rendszabálytól s csakis egy bírói állást helyezett át a magasabb fizetési fokozatba.

A nagylaki választás.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Nagylak, deczember 30.

Ma folyt le a nagylaki választás meglehetősen zajosan, s nem várt eredménnyel.

A szabadelpárt kisebbségben maradt, mi ugyan egy cseppet sem csodálható, miután az ellenzékiek ugyszólván ráfeküdtek a kerületre. Volt ott hat ellenzéki orsz. képviselő, kortes és dikozió quantum satis. S ama körülmény is hozzájárult a győzelemhez, hogy az ujabban a kerülethez kapcsolt telepések, s nagy magyar, ellenzéki községek e választásnál már érvényesítették szavazataikat.

Hogy az eredmény Műlek javára ütött ki, az nem a kormánypártiakon mult. Az új képviselő csak annak köszönheti az általa bizonyára alig remélt mandátumot, hogy a csapatostól megjelent ellenzéki kortesek formálisan fanatizálták az egyszerű népet a sürűntartott apostoli körutakban.

Az érdekes választás részletes lefolyásáról adjuk a következő kimerítő tudósításunkat.

A mozgalom már a kora reggeli órákban megindult, s a különben csendes városka utcái benépesedtek, a házakról háromszinű zászlók lengtek alá, éltetvén egyik vagy másik jelöltet. Kisebb-nagyobb csoportok alakultak, s innen is onnan is felvillant egy-egy vörös toll, a szabadelpárti jelöltnek. Hieronymi Károly belügyminiszter párthíveinek jelvénye. A zeneszó minden oldalról felhangzott, s általában a nagy hideg dacára is pezsgő volt az élet.

A kormánypárt hívei kevesebb lármával, de annál tömörebben vonultak fel a zene hangjai mellett a választási helyre, míg az ellenzékiek a kortesek alapos buzdításai mellett a Könyves-féle vendégfogadóból tódultak ki nagy zajjal. A tömeg nagyobbára szavazat nélküli özivilekből, s apró honpolgárokból állott, kikből vehemens ordításban nyilatkozott meg a beléjük oltott ellenzéki szellem.

Az utcákon a rendet a kirendelt lovas-katonaság, s esendőrség tartotta fenn, melyre azonban szükség nem volt, miután a szavazati jogaikkal élő polgárok nem igen szolgáltattak alkalmat a beavatkozásra. Eltekintve egy-két ellenzéki kortes-kiruccozanástól, a fejmegetapogatások elmaradtak.

A szavazást sorsnuzás után a Hieronymi-pártiak kezdették meg.

A bizalmi férfiak a következők voltak: választási elnök: Füzeses Kálmán; a szavazatszedő küldöttség elnöke: Bartholomeusz János; helyettes elnökök: Hrdlicsk Károly és Dobsch Ferencz; jegyző: Tápay Ferencz; szavazatszedő bizottsági jegyző: Brengarten Henrik; helyettes jegyző: Kohon Lajos és Berger Gyula.

A szavazás két helyen történt: a község-házán, s a román eklézsián. Szavaztak a következő községek: Nagylak, Pitvaros, Nagy-Majláth, Alberti, Ambrózfalva, K.-királyhegyes, Kövegy, Sajtény, Apátfalva, Cs.-Palota, Földeák és Lele. A városház nagytermében Nagylak, M.-Csanád és Lele választói szavaztak, míg a többiek a másik helyiségben.

A választási elnök letévé a hivatalos esküt, pont 9 órákor kezdetét vette a szavazás.

Kezdetben lánghán mutatkoztak a szavazók, azonban a kormánypart erős szervezkedése után 10 órákor Hieronymi már 158 szavazatot kapott a városházi szavazóhelyiségben, mely után a Mülek-párt szavazóit bocsátották az urna elé.

A parochián sokkal gyengébben folyt az alkotmányos jogok érvényesítése, úgy hogy 1/2 11 órákor csak 84 szavazat folyt be, melyek a következők oszlottak meg: Hieronymi Károly 37, Mülek Lajos 47.

Ezalatt a városházi szavazóteremben teljes erővel indította meg az ellenzék szavazatait, de a nagy áradat rövid idő alatt befagyott, hogy aztán mindkét része aequo Marte öntse szavazatait.

1/2 11 órákor beadott összesen 244 szavazat, melyből Hieronymi 158, Mülek 86 szavazat esik.

Már 11 órákor Mülek 160 szavazatot nyert a központban, hol Nagylak szavazott, Hieronymi pedig 161-et.

A másik választóhely is benépesedett ezenközben, s a választók mind nagyobb és nagyobb számban jelentkeztek, úgy hogy a választás voltaképen ezidőtájt kezdett érdekessé válni. A román parochián 11 óráig szavazott összesen 196 polgár. Ezen szavazatok közül Hieronymi 122, Mülekre pedig 74 esett. Így a délelőtti órákban e helyen a kormánypart jelöltje szép többségre tett szert.

Féltizenkettőkor az alsó választó helyiségben egyformán álltak a szavazatok. Mülek kapott 122, Hieronymi szinte 122 szavazatot. Kevéssel az egyenlő számarány után az ellenzék párt nagyszámu voksot toborzott össze, ugyannyira, hogy Mülek Lajos délbén 187 szavazatot nyert, melyet azonban nemsokára behozott a higgadtan működő szabadelpvüpart.

Délután fél egy órákor a következő arányokat mutatják a számok: A román parochiában beadott összesen 393 szavazat, melyből Mülek Lajos 178, Hieronymi Károly 215 voksot kapott.

A városháza szavazótermében leszavazott 524 egyén, ebből jut Hieronymi Károlyra 266, Mülek Lajosra 238 szavazat. Tehát déli fél 1 óráig beadott összesen

917 szavazat, melyből Hieronymi Károlyra 481, Mülek Lajosra 446 szavazat esik. A kormánypart jelöltjének többsége 35 szavazat.

Ezután már lassu mederben folyt az alkotmányos küzdelem. A korteskedések is alábbhagytak, csak az utoza volt zajos. A vokstalan civilek koronkint egetrázó ordításban törték ki, ezáltal akarván jelezni, hogy még élnek. A kivezényelt csendőrség és huszárság kettőztetett éberséggel ügyelt fel a csend és nyugalomra. A kordonon esakis engedélylyel lehetett keresztüljutni, mi igen üdvös intézkedés volt a sansculottok távollátására.

A szavazatok délután fél 2 órákor a következő képet nyújtották:

A városházi szavazóteremben leszavazott összesen 622 polgár. Ezek közül Hieronymi 299, Mülekre pedig 323 egyén.

A román parochián leszavazott 574 egyén, mely szavazatok a következőképp oszlottak meg: Hieronymi Károly 208, Mülek Lajos 366 szavazat.

Délután fél 2 óráig beadott tehát összesen 1196 szavazat, melyek a következő arányokat tüntetik fel: Hieronymi Károly 507, Mülek Lajos 689 szavazat.

Mülek Lajos többsége délután 1 és fél órákor 182 szavazat.

E nagy többségből, s a folyton emelkedő hangulatból sejteni lehetett az eredményt.

Az ellenzék többségének rohamos emelkedését Földeák és Lele községek okozták, melyek újabban lettek a választókerülethez kapcsolva, s melyek ismert ellenzékű fészkek.

A központi szavazóhelyiségben 2 órákor leszavazott 649 polgár; ezek közül Hieronymi 302, Mülekre 347.

Az alsó választóhelyiségben beadott 642 szavazat; melyek közül 210 Hieronymi, 432 pedig Mülekre esik.

Két óráig leszavazott tehát 1291 polgár; kik közül 512 Hieronymi, 779 pedig Mülekre adta szavazatát.

Mülek többsége 2 órákor 267 szavazat.

A záróráig az elnök fél 3 órákor rendelte el, amikor is a beadott szavazatok a következőképp oszlottak meg:

Az alsó szavazó helyiségben beadott összesen 713 szavazat, melyből Mülek 470-et, Hieronymi 243-at kapott.

A városház termében élt alkotmányos jogával 670 polgár, kik közül 358 Mülek Lajosra, 312 pedig Hieronymi Károlyra szavazott.

Beadott tehát a záróra kitüzéseig összesen 1380 szavazat, melyből Hieronymi 655, Mülekre pedig 828 esik. Mülek többsége fél 3 órákor 273 szavazat.

Ezután már csak elvétve szállingózott egy-egy szavazó, de ezek sem voltak döntő befolyással a választásra; az ellenzék nagy többsége ellen küzdeni hiába való munka volt.

Az eredményt Füzeses választási elnök 4 órákor hirdette ki, mit a következő számok illusztrálnak:

A városházán leszavazott összesen 690 polgár, kik közül 330 Hieronymira, 360 pedig Mülekre adta voksát.

A román parochián beadott 713 szavazat, melyek közül 470 Mülekre, 248 pedig Hieronymira esett.

Leszavaztak tehát összesen 1403-an, és pedig Mülekre 830, Hieronymira 578 polgár. Mülek többsége-e szerint 252 szavazat.

A választók éljenzéssel vették tudomásul az eredményt, s arról képviselőjüket táviratilag értesítették, ki még az esti vonattal választói körébe utazott. Utközben a Nagylakról visszatért függetlenségi Mezőhegyesen üdvözölték az új képviselőt.

Ott, Nagylakon, a választók fátylászénével fogadták s tiszteletére bankettet rendeztek.

Mülek ma az esti vonattal érkezik vissza Aradra. Az indóháznál Barabás Béla dr fogja üdvözölni.

A középiskolai tanárok sérelme.

— december 30.

A vidéki középiskolai tanárokat nagy és általános elkeseredés fogta el a tisztviselők fizetésének szabályozása iránt benyújtott törvényjavaslatnak mostoha és az ő érdekeiket mélyen sértő pontozatai miatt. Ugyanis ama törvényjavaslatban nemcsak hogy eddigi fizetéseik javítva nincsenek, de sőt az ezután ki-nevezendő tanárok törzsfizetése az első fokon még lejjebb is van szállítva. Azon kívül a rendes tanári állás elnyerésének ideje is kerülő uton meghosszabbított, a mennyiben a helyettes és rendes tanárok elé még egy előfoka állított a nyomorúságos existenciájának, ideiglenes helyettes tanár címén. Fokozza a sérelmet és elkeseredést ama csaknem animeztásnak nevezhető méltánytalanság, hogy a tanár- és igazgató nem foglal azon rangosztályban helyet, melyre illetményei a korpótlékkal együtt jogosítanak, jöllehet ezen korpótlékok a nyugdíjba számított rendes fizetések természetével birnak.

Igy történt aztán, hogy a vidéki tanárok egész életükre az előmenetel reménye nélkül a VIII-ik, tehát olyan rangosztályban maradnak, mely kvalifikációjuk, illetményeik, eddig volt társadalmi állásukhoz képest igaztalan, meg nem érdemelt degradáció. Az ezen sérelmek orvoslására megindított mozgalomnak, melynek élére a fővárosi tanárok állottak, csak az az eredménye lett, hogy a fővárosi tanárok magasabb törzsfizetést és rangfokozatot kaptak, úgy, hogy a nyugdíjilletményök is nagyobb lett a vidékiekéknél.

S hogy a vidéki tanároknak az ő kárak

TARCA

— Deczember 31. —

A Faust-keringő.

Későre járt az idő. Theát szerviroztak. Chevalier de Montsec monoklija már szinte kifáradt a sok nézésben; imént nyitotta ki tágra jobb szemét, hogy az üveg leessék pihe-nőre. Babette, a házi kisasszony volt a hadnagy ur osztatlan figyelmének tárgya.

Vilma, a szép özvegy, hiába igyekezett az érdeklődést a maga részére lefoglalni. Nem sikerült. A tüntető szívességgel, mosolygó szájjal (szép fehér fogai megvillantak az elveteg ajkak mögött) nyújtott oszszét udvarias bókka fogadta a hadnagy ur, de semmi hajlandóságot sem mutatott arra, hogy udvarlásával ostromolja meg a várat, mely oly szivesen volt hajlandó a kapitulációra. A szép Vilma aztán idegesen legyezte magát s legyezője mögöl bosszusan figyelte meg a hadnagy nem titkolható érdeklődését Babette iránt.

A chevalier nagyon szemrevaló volt: mintegy harminczöt éves, szép alak, hatalmasan festett rajta a huszártiszti ruha. Csak gondosan fésült fekete haja árulta el, hogy ott már van mit takargatni. Feje tetején a hajszálak kissé felkunkorodtak, jelezve az utolsó

termést. A finom sarju volt már az, jelezve, hogy nem hajt több szénát.

— Parancsol még, hadnagy ur?

— Kérek! — esett utána gyorsan, möhön. Megivott volna egy akó mérget a Babette kezéből. (Mily szép, hosszukás finom fehér eres kezek voltak azok.)

Az állólámpa piros ernyője enyhén bocsátotta szét a fényt. A szép Vilma legyezője chypre-illatot hajtott a hadnagy felé. Kissé erős, érzéki párak szálltak fel a kis szalonban.

Babette kisasszony átnyújtotta a csészt. Kezét egy futó pillanatra érintette a hadnagy keze. A delejes ütés megremegtette a nő kezét, úgy, hogy a csésze tartalmából egy rész a kis tányérra loccsant.

Egyébként meglehetősen nyomott volt a hangulat. Békeli Friczi hiába igyekezett a szép Vilmat szórakoztatni, aki bosszusan tépdeste a legyező tollait. A házi asszony egy diszkrét ásitást nyomott el, majd valami mentő gondolatot megragadva, oda szólt a hadnagnak.

— Játsszék valamit hadnagy ur!

Ez udvariasan, alig hallhatóan ütötte össze sarkantyuját, meghajtva magát. Majd elővette a tokot s kivette a flótát.

— Nem játszanánk együtt valamit, kisasszony? — fordult Babetthehez.

Készségesen, de elpirulva ugrott fel s a hangjegyek közt kezdett keresgélni.

Mendelssóhnt és társait leszavazták. Valami könnyebb, ismert dolgot követeltek, csak azokat az unalmas magyar dalokat hagyják el, azok flótával alig élvezhetők. Ezt Vilma jegyezte meg epésen. Végre a Faust-keringőben állapodtak meg.

Babette kezdte játszani a bevezető részt, majd fölcsendült a keringő s a fuvola lágyan, dallamosan vágott bele, panaszosan nyújtva a félhangokat s még a staccatokat is kihuzva, mintha sirna, panaszkodnék, vallana, kérne, könyörögne. Két szempár összevillant, két szív összedobbant. Es megjött a válasz a billentyükön; a zongora álmódózoan simulat a fuvola kéré, zokogó szavához. Felharsant aztán a forte. A hatalmas accordek diadalittasan kiabáltak a titkot. Közben ujjongva sikongott a fuvola. Végre egybeolvadtak a finále zajában s a darab hatásos befejezést nyert.

Vilma idegesen tapolt s bizonyára egy gunyos megjegyzést sugott volna az udvarlójának, ha ugyan az időközben meg nem szökött volna kiálthatatlan kedvétől.

Nyolcz év mult el. Chevalier de Montsec főhadnagy ur kopasz fővel ül a szalonban s egy köszvényes tábornok blazirt nyugalmával

mellett a guyról se kellessék gondoskodniok, fővárosi kollégáik az ottani organumokban elkekeredésüket s mozgalmukat jogosulatlan s érthetetlen fészkelődésnek minősítik. Valóság-gal ellshet mondani erre az esetre, hogy „figulus figulum odit.“

Ezen falhivatali vezetők kollegáknak azon kijelentése, hogy a fővárosiak mellett 12 vidéki tanár is a VIII. rangosztályba jut, csak növeli az elkekeredést, mert igazán nevetségessnek tartják, hogy a közel harmadfél-száz állami vidéki tanár közül csak 12 érje el azt, mihez valamennyinek joga van. A tanárok, mint minimumot azt óhajtják, hogy fele a vidéki tanároknak nyerjen VIII. rangosztályu fizetést, az igazgatók fele pedig VII. rangosztályba tétessék, hogy a törzsfizetések fővárosban s vidéken egyformák legyenek. Nagy az elkekeredés, mint említők, a tanáregyesület vezetői ellen, kik vidéki kartársaik érdekében nem tettek meg mindazon lépéseket, miket megtettek volna s miket meg kellett volna tenniök. Ez elkekeredés most abban nyilvánul, hogy legújában tömegesen lépnek ki az egyesületekből. Így a kaposvári áll. főgimnázium tanári kara egyhangulag hozott határozattal testületileg kilépett az egyesületből, s a kaposváriak példáját a többi tanári karok is követni fogják.

A fennebbiek után érthető, hogy az országos középiskolai tanáregyesület brassói köre e hónap 26-án tartott ülésén egyhangulag kimondotta, hogy az országos középiskolai tanáregyesületből kilép, a kört feloszlatja, és erről ugy az országos középiskolai tanáregyesület választmányát, mint az ország összes középiskoláinak a tanári testületét átiratilag értesíti. Ezen átiratban a kilépés megokolása rendkívül tanulságos, és élesen megvilágítja azon felületesség végzetes következményeit, melylyel ama törvényjavaslatban a tanárokkal együtt a középiskolai oktatás ügyét is degradálták és rajta helyrehozhatlan csorbát ejtettek.

Önézetünk és becsületünk nem engedik — ugy mond többi közt a brassói kör amaz átiratban — hogy rangosabbá lett volt társainkkal egy egyesületnek maradjunk tagjai.

De a kilépésre más is kész. Az országos középiskolai tanáregyesület mult évi husvéti ugynevezett nagyválasztmányi ülésén, hozzájárulásunkkal egyhangu határozatot hozott, melyek a most megtörtént végleges intézkedéseknél nemcsak hogy figyelembe nem vétettek, de csak szóbahozták a múltat. Ennek csak két oka lehet: vagy nem akarta a tanáregyesület központi választmányának a határozatok megvalósítását s ezért nem is tett semmit azok érdekében, vagy nem nyom semmit az országos középiskolai tanáregyesület központi választmányának véleménye; az első esetben nem szabad, a másodikban nem érdemes továbbra is az egyesület kötelékében maradnunk.

A központi választmányának egy az utóbbi időben felmerült esemény alkalmából tanusított szervilis, minden öné-

sodorja cigárettjét. Babette mellette ül és — köt. Igen, köt! A szem szögleteinél szétfutó finom ránczok mutatják, hogy az idő eljárt.

Felhordják a theat. A főhadnagy urnak Babette kisasszony átnyújtja a csészét. A vilámfolyam nem ad már nagy ütést.

S mint nyolcz év óta mindennap, azt kérdi chevalier de Montsec Babette kisasszonytól:

— Ne játszuk el a Faust-keringőt?

Vilma, a szép özvegy (még mindig szép) tüntetően jó kedvvel fogadja ma a testes kapitány udvarlását és guyosan sugja oda:

— Jubileum-walzer!

— Hogy-hogy?

— No, ma nyolcz éve.

— Minek?

— Hogy jegyben vannak.

— Ejnye! — Hja, szegény, szegény! Az az átkozott kauczió... és részvétellel rázta fejét, hogy tokája rezegett belé.

S fölcsendül a keringő. A fuvola discretan, a megszokottság nyugalmával kísértte, de fölsir belőle a panasz lágyan, keserűen, hosszasan, itt-ott jajgatva s Babette szemében egy könnycsepp jelenik meg, mely nesztelenül siklik alá s lehull a fekete bilentyükre...

Ligetkuthy Iván.

z et e t n é l k ü l ö z ő m a g a t a r t á s a, mely alkalmas volt a közoktatási kormány nézetét a középiskolák tanárainak helyzetéről s hangulatáról a l a p o s a n t é l r e v e z e t n i, f a j d a l o m, a z e l ő e s h e t ő s é g r e k é n y s z e r i t k ö v e t k e z t e t n ü n k.

Ily körülmények között ezen egyesületnek további fenntartását kívánatosnak nem tarthatjuk, s hazánk középiskolaügyére hasznos dolgot vélünk cselekedni, midőn kilépésünk által e g y l e t f e l b o m l á s á t e l ő s e g i t j ü k.

Minden újabb lépést, újabb kongresszust, kérelmezést s új megaláztatást akár képviselőink, akár a miniszterek előtt a magunk részéről nem támogathatunk, sőt azt, mint jogos önézetünkkel meg nem egyeztetetöt, határozottan rosszalljuk.

A mi eddigi ezirányu küzdelmünk sikertelen volt s el kell mondanunk róla, hogy a javulást megérjük, de kötelességünk megakadályozni, hogy a jövő tanári nemzedék, melynek fizetését a tanáregyesület központi választmányának véleménye szerint, a tanárok ügyét oly melegen szívén viselő közoktatási kormányunk kerek 14,000 forinttal tervezte az eddigi siralmas fizetéshez képest isleszállítani a magyar közművelődés pótolhatatlan kárára, hasonló nyomorral küzködjenek.

Mint tanárok eskünkhöz hiven tegyük kötelességünket a legnagyobb odaadással, neveljünk a jelennél jobb, a tanügy fontosságáért iránt több érzékkel bíró nemzedéket, — csak tanárokat ne neveljünk! A tanár tanácsának ellenére egy tanítvány sem fog a tanári pályára lépni! Becsüljük meg jövőben nálunknál jobban a tanárt, s meg fogják majd tudni akkor, amikor csak volt, de nincsen többé tanár.

És ne adózzunk se pénzzel, se szellemi munkával a fővárosi egyesületeknek, melyek támogatásunkra rá vannak utalva. A volt brassói kör tagjai a mai nappal kiléptünk az összes tudományos egyesületekből, melyeknek tagjai voltunk, az így eszközölt megtakarítással is javítva fizetésünket. Ha e példánk utánzásra talál, érezni fogja az ország, hogy az iskolán kívül is szüksége van reánk s megtanul minket megbecsülni. Eddig ugy sem tette! Nem adóznia és ujonczot nem állítani! ez legyen jelszavunk. Aztán jözzön, a mi nek jönnie kell, hordozzuk türellemmel keserves sorsunkat és maradjunk testvérek!

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órákor 761.5 mm., délután 2 órákor 759.2 mm. Hőmérsék: reggel 7 órákor C° — 8.6, délután 2 órákor C° — 5.6. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor K. 2, délután 2 órákor EK. 2. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

A közönséghez.

— Felhívás előfizetésre. —

Ujból itt az időpont, melyben minden lap szerkesztősege alkalmat vesz magának arra, hogy közelebről érintkezzék az ő olvasóközönségével s bizalommal kérje tőle az előfizetések megújítását.

Mi is a közönséghez fordulunk tehát s tesszük ezt egyrészt nyugodt lelkiismerettel a mult, s teljes reménnyel, bizalommal a jövő iránt.

A most muló év nagy jelentőségű volt annak a pártnak életében, melynek politikáját képviseljük. A képviselőház ellenzékének a végső türelmét is próbára tevő, gyakran inparlamentáris küzdelme sem volt képes a szabadelvűpárt erejét megtörni, hanem azt újabb sorakozásra bírta. Pártnak kibontotta a s z a b a d e l v ű s é g zászlaját, határozott programot vallott s az ország bizalommal tekint a jövő elé, mert oly férfiu állott a kormány és pártja élére, kinek eddig is kivívott nagy érdemeit és rendkívüli tehetségét, pártkülönbség nélkül mindenki elismeri, amint azt az egész országból hozzá intézett bizalmi nyilatkozatok tömege is tanusítja. Keresztülvitte

fényes sikerrel pénzügyi programját, keresztül fogja vinni a fennforgó kérdések elintézésére a szabadelvűség alapján hirdetett programját is. Az ő ismert erélye el fogja háritani az akadályokat s a helyzet rövid időn tisztázva lesz.

A szabadelvűpárt sajtójára is felemelő a tudat, hogy minden fenntartás nélkül küzdhet azokért a nagy elvekért, melyeket a kormány programja magában foglal. A benső meggyőződés ereje vezetni tollunkat, midőn ezen elveket védeni fogjuk, az igazi szabadelvűség alapján.

Az „Aradi Közlöny“ egyik legbuzgóbb terjesztője, mondhatni előharcosa a vidéken a liberalis eszmének. Ez volt eddig s marad a jövőben. Politikai programjából egy jöttát nem enged. S hogy lapunknak, mely nagy kontingensen az egyedüli szabadelvű irányu, van létczélja: legjobban igazolja az, hogy napról-napra növekszik, izmosodik lobogók körül az olvasóközönség már is impozans serege s hogy mind több hívője csoportosul az általunk hirdetett eszméknek.

Hangoztatjuk ez uttal is, hogy az „Aradi Közlöny“ főelve marad csak azon eszközökkel küzdeni, melyeket a sajtó tisztessége megenged. Azonban, ha sajnálatosnak kell is tartanunk az elvadult pártküzdelmek térfoglalását parlamentben és sajtóban és eddigelé gyakran mellőztük a jogos visszautasítás fegyverével élnünk az ellenzék egyes korifeusai és organumainak példátlanul kiméletlen és személyeskedő, rendszeres támadásai ellen: ezután — nem szivesen bár, de az önvédelem-adta jognál, sőt kötelességnél fogva a szükséghez képest fegyvert cserélünk, hogy hasonlókkal éljünk s az elvek paizsa mögött megfogjuk találni a tulhajtott személyes ambíciók és érdekek czélzatait is és nem fogjuk azokat sem kimélni.

De a mint kerültük, ugy kerülni fogjuk mindenha a családiélet szentségét gyakran bántó, szenzációs botrányhajászt, valamint a kalandos politikai hírek terjesztését. Fokozódott mérvben fogjuk felkarolni Aradmegye és Aradváros érdekeit, a társadalmi életet, a közgazdaságot, a bel- és külpolitikát s különösen azon leszünk, hogy helyi rovataink ezentul is tartalmasak, elevenek legyenek s első sorban hű és igaz képét adják minden napnak. Vidéki levelezőink számát szaporítottuk. Az „Aradi Közlöny“ a megye s a vidék csaknem minden községében tart pontosan és gyorsan értesítő dolgozó társat.

Fővárosi levelezőnk a legelőkelőbb politikai körökkel tart összeköttetést s ez lehetővé teszi, hogy nap nap mellett tartalmas távirati rovatot adjunk, ugy, hogy az „Aradi Közlöny“ olvasói már reggel minden nevezetesebb eseményről kimerítően tájékozhatják magukat, a mi a fővárosban, az országban s külföldön történik, miket a pesti lapok révén csak késő délután tudhatna meg.

Vezércikkeinket több helyi kapacitáson kívül elsőrendű, országos nevű publicisták írják. Tárca rovatunk élénk, változatos. Legközelebb egy új regény közlését kezdjük meg.

Munkatársaink közé szerencsések vagyunk számítani nemcsak a helybeli tollfor-gatók legjelesebbjeit, hanem a fővárosi publicisták, költők és országos nevű novellisták java részét is.

Az „Aradi Közlöny“ VIII-ik évfolyama küszöbén tehát bizalommal kérjük olvasóinkat, hogy lapunkra újból előfizetnek, ezt minél szélesebb körben terjesztetni szíveskedjenek.

ARADI KÖZLÖNY

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre 6 korona = 3 frt — kr.
Egy órára 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre 28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre 14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy órára 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság”) küldendők, ugyazint ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványozásokat egy héttel meggyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Az aradi postalopás.

— Megvan a posztbiztosi. —

Az aradi postán elkövetett 7360 frt 87 kros lopás ügyében tegnapelőtt este konferáltak S arlot Domokos főkapitány, Cs atá r y - G r o s z Pál nagyváradi helyettes postafelügyelő, a közigazgatási szakvizsgálat vezetője és P u r c z e l l Béla báró aradi postafőnök.

N y á r i Béla rendőrkapitány egész este 10 óráig folytatta a vizsgálatot s hallgatta ki P e t n e h á z y postaszolgát és K e r e s z t e s János volt levélhordót.

Csütörtökön este három letartóztatás is történt, de miután a letartóztatottak mindegyike kétségtelenül igazolta az alibiáját, szabadon bocsájtattak.

Tegnap reggel ismét nagy erőlyel indult meg a puhatólás. A postahivatal hivatalos feljegyzéseiből most már véglegesen meg van állapítva az ellopott pénzek és értékjegyek jegyzéke, mit az alábbiakban ismertetünk.

Összesen 7 pénzeslevél volt a szekrényben a következő címek alatt és tartalommal:

K ü t l e r, Budapest, 4 darab ezresbankjegy.

R ö d l e r Fülöp, Bécs, 357 frt 13 kr.

G o e d l Ede, Lipcse, 49 frt 74 kr.

K o h n A., B.-Gyula, 1500 frt botéti könyvben és 69 frt készpénz.

B é c s i György, Kispeszt, 13 frt.

S i l b e r r e i s z, Seprős, 4 drb 50 frtos, 61 drb 5 frtos.

H i t e l e g y l e t, Bielitz, 21,684, 63,002, 61,205, 42,574, 44,874, 58,640, 58,555 sz. értéklevelek.

Végül egy nyugta 467 frt 25 kr-ról.

A rendőség a lopott pénzek és értékjegyek eme jegyzékét azonnal megtáviratozta a szomszédos hatóságoknak, a melyek szintén éber figyelemmel segítik elő a nyomozást.

A postalopás ügyében tegnap délután 3 órakor meglepő és kedves öfordulattal állott be. Ekkor állított be ugyanis a kihágási bírósághoz A r g y e l á n Juonné s előadta, hogy ő Miklós-utca 7. számú házában kertjében megtalálta a posztbiztosit.

Mig a helyszínére kiküldött rendőri közegek a posztbiztosit behozták, az alatt a kapitány vallatásra fogta A r g y e l á n n é t, a ki előadta, hogy a postalopást a lopás elkövetése napján délután 1 és 2 óra közt egy rossz zsákba göngyöltve dobták át a kerítésen s hogy van egy kis fiú, a ki az esetről többet is tud mondani.

Négy órakor már látható volt Nyári kapitány szobájában az emelt posztbiztosi.

A láda mintegy 60 csm. hosszú, 30 csm. magas és 30 csm. széles vaslemezről készült. Temár száraz.

tején zár, oldalán lakatpánt van s feneke két 5—5 csm. hosszú csavarral volt a padozathoz erősítve.

Felfeszítéséhez tehát nem kellett valami nagy erőt kifejtteni, de annál érthetlenebb, hogy mikép vihette ki a tettes fényes nappal a postaházból a nagy és súlyos ládát.

Mint kétségtelenül kiderült, a ládára nappal soha sem alkalmazták a lakatot, a mi nagy könnyebbségére szolgált a tettesnek a láda felnyitásánál. A tettes három álkulcs segítségével eljutott a küldemények birtokába. Mikor a pénzt magához vette, álkulcsait, melyek a behatolásnál is segélyére lehettek, a ládában hagyta s azokkal együtt zsákdarabba göngyölve, dobta be a Miklós-utca 7. sz. ház kerítésén.

A z a r g y e l á n n é szomszédjának 10 éves fiát — a ki majd ha a tettes kézrekerül, főtanuja lesz a bünpernek, — is kihalgatták a tegnapi vizsgálat során.

A gyermek meglepő leleplezéseket tett, de azokat — bár az adatoknak teljesen birtokában vagyunk — nehogy a vizsgálat helyes irányba terelését megihusítsuk, ma még nem közölhetjük.

Egyet azonban konstatálnunk kell, ez az, hogy a tettesnek már nyomában van a rendőség.

Ondricsek-hangverseny.

— Január 5-én. —

Zenei életünk minden elevensége daczára nem zárkozhatunk el ama tény konstatálására elől, hogy az utolsó két évben igazi művészhangverseny egyáltalán nem volt Aradon. Akármilyen volt is az oka, ama hazai és külföldi művészek közül, a kik a fővárosban és a vidék nagyvárosaiban hangversenyeket rendeztek, egy se kereste fel városunkat, hol pedig azelőtti években egymást érték a közönségnek nyújtott művészeti élvezetek.

Most, hosszu szünetelés után egy igazi művészi hangversenyre van kilátásunk. A legnagyobb hegedűművészek egyike: O n d r i c s e k Ferencz látogatja meg Aradot s rendez neje közreműködésével egy hangversenyt a K r i s p i n József Deák Ferencz-utcai zenetermében.

Ondricsek ezelőtt kilencz évvel már volt itt egyszer. Sokan emlékeznek még az alacsony természetű szőke hegedűművészre, a ki már akkor bámulatos, briliáns technikával kezelte a vonót.

A művész azóta valóságos virtuozzá lett s ma a legkiválóbb hegedűművésznek van elismerve.

A január 5-ikén délután öt órakor általa Ondricsek Anna dalénekesnő közreműködésével rendezendő hangverseny gazdag műsorral a következőleg van megállapítva:

1. Tartini Feufelsonate.
2. a) Haydn Idylle.
b) Griey Ich liebe Dich.
3. Bach Chaconne hegedű szóló.
4. a) Martini Plaisir D'amour.
b) Marchesi La folleta.
5. a) Sgambati Serenaden apolitaine.
b) Paganini Mot. perpetuo.
6. Ernst: Air hongroise.

Körszék 3 frt. Zártszék 2 frt. Allóhely 1 frt. Jegyek kaphatók Krispin J. zeneműkereskedésében és a hangverseny napján a pénztárnál.

A kiváló zenei eseményt képező hangversenyre helyek iránt már most inztelkedhetni K r i s p i n József hangszerkereskedésében.

Az éhező gyermekek jótévi.

„Az ártatlan szenvedő gyermekek nyomorát enyhíteni.” Ezen jelige van az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület zászlójára felírva. Ezen nemes cél elérésére törekedünk egész éven át. Es hála a szeretet, a könyörületeség Istenének! fáradozásunk nem volt és reméljük nem lesz hiába való. Száz meg száz fázó testet takar be évente ezen egyesület meleg ruhával és százkra megy azoknak száma, kik a szegény tanulókat étteremben naponta tápláló meleg étellel lesznek ellátva.

Minden szónál ékeesebben, meggyőzőbben beszélnek azontettek, melyeket a szegény tanulókat segélyező egyesület csak az ideai tél kezdete óta végre hajtott és még végre hajtani fog.

120 leginkább árva vagy félárva, önhibáján kívül szenvedő gyermeket öltöztetett fel az idén is ezen egyesület; és mindennap 120 éhező gyermeknek ad tápláló, meleg ételt. Azt hisszük nyugodt lelkiismerettel léphetünk Arad humánus közönségének ítélőszéke elé, mert megvagyunk győződve, hogy páratlan áldozatkész közönségünk nemes intencziója szerint cselekedtünk és cselekszünk akkor, midőn a kezünkbe letett nagyszámu adományokat a fent említett módon értékesítjük.

A szegény tanulókat segélyező egyesület az igazi emberszeretet eszméjének szolgálatában áll, mert soha sem kérdi attól a szerencsétlen, ártatlan gyermektől, mely nemzetiséghez tartozik, mily módon tiszteli az Istent, hanem nemzetiségre, felekezetre való tekintet nélkül siet gyógyítóirt nyújtani ott, a hol a nyomor, a fájdalom a legnagyobb.

Ilyen intencziók képezik alapját Aradváros ezen humánus egyesületének; minden rokon- és ellenszenv nélkül itéje meg minden érző szívvel bíró ember, méltó volt-e ezen egyesület az elmúlt évbeni támogatásra és nemes, Istennek és a jó embereknek egyaránt tetsző dolgot mivel az, aki a szegény tanulókat kérését meghallgatja, az ő fájdalmukat bármilynemű és bármilyen csekély adomány által enyhíteni szives.

Egyesületünk f. évi december hó 1-én megnyitotta a szegény tanulókat konyháját, hol — mint fent említettük — naponta 120 éhező gyermek kap meleg ételt.

Az elmúlt évben az éhező gyermekek javára a következő adományokat kaptuk: M a r x és F e j b é n urak 30 klgr. babot, 30 klgr. lencsét és 30 klgr. kölest; S z é c h e n y i g ö z m a l o m igazgatósága 2 zsák lisztet; W a l d e r Gyula és fia czég: négy négyszög méter felhasított tűzifát; S i n g e r Bernát két négyszög méter tűzifát; D ó b i á s c h i József ur 10 forintot; dr P o s g a y Lajos ur Aradváros főorvosa 5 frtot; U r b á n Ivánné urnó két zsák babot; W e i d e n f e l d Lajosné urnó egy zsák burgonya, egy zsák babot és 25 liter zsirt; J i r a s z e k Lajosné urnó egy zsák babot; R e i c h e r Károlyné urnó 34 fej káposztát; F r i b e i s z Miklósné urnó egy sonkát; V a r j a s s y József ur 60 liter babot; D o m o n k e s Lajos ur egy hordó savanyu káposztát.

Midőn a fentemlített igen tisztelt adakozóknak, valamint mindazon nemes emberbarátoknak, kik az elmúlt évben egyesületünket — Aradváros nemesen érző közönségének egyesületét, — bármily módon támogatni szivesek voltak, száz meg száz, most már boldog szegény gyermek nevében hálás köszönetet mondunk s a legmélyebb tisztelettel kérjük az árvák és nyomorban levők istápolóit — a mi áldott lelki társadalmunkat: ne fordítsa el a jövő évben sem szívét a szegény tanulókat segélyező egyesülettől, ajándékozzák meg a jövőben is szeretetökkel azokat, akiket a sors oly nagyon sujtott.

A szegény tanulókat szavaival együtt boldog új évet kívánunk minden igaz emberbarátnak!

Hauzer Károlyné,
egyleti e'nök.

Kovács Vincze,
egyleti titkár.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorolegiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Decsember 31. —

Borus.
Helyenként oszpadék.
Hideg.
Hőemelkedés.

H I R E K.

Decsember 31. Szombat. Bóm. kath. naptár: Szilveszter. — Protestáns naptár: Szilveszter. — Görög-kelleti naptár (december 19.): Bonifác. — A nap két 7 óra 49 perceskor, nyugszik 4 óra 16 perceskor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Decsember 31. Tüzes Béla gyermekgyilkossági ügyének végtárgyalása a törvényszéknél.

Január 9. Aradmegye közirányhatósági bizottságának érnegyedikes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 29. Kavarai tagváltások a megyében.

Syivester.

Az örökké rohanó idő kereke ismét lemorzolt egy évet.

Az ócska, ütött-kopott esztendő utolsó napja van ma. Nehány óra múlva már csak

ugy beszélhetünk róla, hogy volt. A temetése nem lesz valami meghiúsító, mert gyarlók, hálátlanok vagyunk mindannyian és rosszul mérlegeljük a hófehérszakállu Sylvester apó érdemeit. Csak azokat a bajokat jegyezzük meg magunknak s rójuk fel neki, a melyek az uralkodása alatt érték bennünket, míg azokat az örömeiket, melyekhez az ő révén jutottunk, a leszámolás pillanatában elfeledjük.

Ha egyikünk-másikunknál a szerzett örömeik emelkednek is a mérlegeléskor tulsulyra, jobbat remélünk az újévtől s azt mondjuk az öreg Sylvesternek:

— Mehetsz már vén bakkancsos, eléggé kiszolgáltál, meg vagyunk veled elégedve, de mégis t ö b b e t vártunk tőled . . .

S várjuk azt a t ö b b e t az új évtől, a kit hangos kacagással, vidám pohárcsengés közepette fogadunk be a nélkül, hogy csak egyetlen könyvet is ejtenénk az öreg Sylvester apó hófehér szakállára.

Igy megy minden év utolsó napján, amikor mindig kidől egy-egy alak a Sylvesterek végtelen sorából, s a mikor mi mindig újabb, merész szárnyalású, de gyakran hiu reményekkel üdvözljük Sylvester utódját, az új évet, a melyből aztán vas fogaival ismét egy új Sylvestert formál a gyorsan röppenő idő. . . .

— **Szilvesteri ajtatosság.** A minoriták templomában ma, az év utolsó napján, esti 6 órakor ünnepélyes „Te Deum” tartatik, mely után körmenet lesz, majd pedig C s á k Czirják áldozár mond akalmi szent beszédet. Az aradi ág. hitv. ev. templomban a Sylvester-esti istentisztelet ma d. n. 5 órakor magyar nyelven fog megtartatni.

— **Népmozgalmi statisztika.** Az aradi izr. hitközségtől már tegnap megkaptuk az 1892-ik évről vonatkozó népmozgalmi adatokat. Ezek szerint s z ü l e t e t t törvényes 67 fiú és 53 leány, összesen 120 gyermek. M e g h a l t 37 férfi, 21 nő, 26 gyermek, 22 leánygyermek, összesen 106. H á z a s ú l t 62 pár.

— **Újévi üdvözlések megváltása.** II. kimutatás az új évi üdvözlések megváltásáról. 1.) A z e l s ő a r a d i t a k a r é k p é n z t á r 5. sz. ivén Nikodém János 2 frt, Dr Sallai Béla 2 frt, Domány József 2 frt, Lukácsy Miklós 2 frt, Walder Gyula 2 frt. 2.) A z a r a d m e g y e i t a k a r é k p é n z t á r 3. sz. ivén Hász Sándor 5 frt, Dániel Gergely 5 frt, Wadowszky Gusztáv 2 frt, Lustig Hermann 2 frt, Ring Géza 2 frt, Ottenberg Tivadar 1 frt, Tonerer 2 frt, Andrányi Károly és fia 5 frt, Heeger Ernő 1 frt, Ohrenstein Simon 5 frt. 3.) S a l a c z Gyula kir. tanácsos polgármester 22. sz. ivén Kotsis Lajos 5 frt, János János 1 frt, Schaffer Lipót 1 frt, Ráth Lajos 1 frt, Atzél Péter 3 frt, özv. Hudetz Ferenczné 1 frt, Schaffer Adolf 2 frt, Schöpkesz Ede 2 frt, Szontag Gyula 2 frt.

— **Katonai sorshuzások.** Aradváros hadkötelesei január 10-én reggel 9 órakor, az aradi járás hadkötelesei pedig február 15-én fognak sorsot húzni.

— **Kisderek összeírása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét intézett a megye, valamint a város közigazgatási bizottságához, melyben intézkedésre hívja föl az iránt, hogy az óvodaköteles gyermekek összeírását a tanköteles gyermekek összeírásával egyidejűleg eszközöltesse. Az összeírásnak a helyi viszonyok szerint márczius vagy áprilisban meg kell történni s összeírandó minden fiú és leány gyermek, aki ugyanazon évi szeptember hó 1-ig élete 3—14. évét betölti s így a 3, 4 és 5 éves óvodakötelesek, a 6—11 éves mindennapi tankötelesek és a 12—14 éves ismétlődő tankötelesek közé számítandó.

— **Tél apó szörnyű kurucz módra viseli magát** pár nap óta. A járó-kelők csak úgy futnak az utcán, hogy mielőbb haza juthassanak az enyhe meleget árasztó kályha mellé. Tegnap, tegnapelőtt oly kiállhatatlan volt a téli hideg, hogy csak azok mentek ki az utcákra, akiknek „muszáj” volt. Tegnap a megye egyes helyein meglehetősen havazott, minek folytán némileg enyhébb lett a türelhetlen hidegség.

— **Kinevezés.** Az aradi kir. törvényszék elnöke: U d v a r y Ferencz aradi fogház-ört, a radnai kir. járásbíróhoz segédszolgárává nevezte ki.

— **A déligyümölcs behozatala.** Az eddig megtartott déligyümölcs-árverések Budapesten oly kedvező eredményt értek el, hogy ezennel a magyar államvasutak a Fiuméből érkező déligyümölcs-rakományokat nemcsak Budapestre, hanem egyes kocsirakományokat nagyobb vidéki városokba, így A r a d r a, Szegedre, Nagyváradra, Debreczenbe, Pozsonyba fognak közvetlenül Fiuméből indítani elárverezés végett.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Majláthfalván — írja levelezőnk — egy fiatal családos ember, ifj. A r a n y o s Ferencz karácsony másodnapján azért, mert gazdájával, hol kocsis volt, kijönni nem birt, de atyja sem akarta akaratos fiát magához visszavenni, édesatyja házapadlásán felakasztotta magát. A fiatal ember szónélküli hirtelen eltűnése feltűnően, keresésére mentek s még elétkorán találták meg arra, hogy az életnek s kétségbe esett fiatal nevének visszadják. Már semmi baja.

— **Pályázatok.** A nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál egy adótiszt, a szolnoki pénzügyigazgatóságnál egy számtiszt állás 2 hét a.

Gyászrovat.

— **Jancsó Jánosné** elhunytáról részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Jancsó János és gyermekei Etel, János és Ottilia, továbbá sógor és sógornője Kutsera József és neje szül. Jancsó Anna és gyermekeik a maguk és számos rokonaik nevében is mélyen megtört szívvel tudatják a felejthetetlen jó nő, édesanyja, sógornő, nagynéne, rokon és barátinő J a n c s ó J á n o s n é szül. Krizsán Annának, folyó évi december hó 29-én, esti 1/2 8 órakor, életének 36-ik s boldog házasságának 16-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai december hó 31-én, délután 3 órakor fognak Magyar-utca 6. számú házból a gör. kath. hitv. szertartásai szerint a helybeli közsírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Nyugodjék csendesesen! Arad, 1892. decz. 30.

Egyletek, Társulatok.

— **Az „Aradi Torna-Egyesület”** választmánya f. hó 31-ikén d. n. 5 órakor a szokott helyen ülést tart, melyre a választmány t. cz. tagjai ezennel meghívattak. Az elnökség.

Mulatságok.

Farsangi naptár:

December 31. Vasuti tisztviselők Szilveszter-estélye (Indóház).

December 31. A tiszti kaszinó Szilveszter-estélye (Várban).

Január 6. Az izraelita nőegylet tombolával és műkedvelő-előadással egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt).

Január 7. A „Maros” evezős-egylet fényes bálja (Fehér Kereszt).

Január 7. Waggonyári munkások bálja (Városligeti vendéglő).

Január 7. Jótékonycélú táncestély Pankotán (Fehér Kereszt).

Január 14. A második irodalmi és zeneestély (Fehér Kereszt).

Január 15. Iparosifjak táncvigalma (Iparos-ház).

Január 22. A szabók szakegyletének bálja (Nagy Lajos tancsterme).

Február 4. A szegénytanulókat segélyező egylet bálja (Fehér Kereszt).

Február 5. A könyvnyomdászok bálja (Fehér Kereszt).

— **Szilvesteri mulatságok.** Vidám Sylvester-estélye lesz ma a tiszti kaszinónak a várban. Az estély, az első kettő sikere után ítélve, rendkívül fényesnek és látogatottnak ígérkezik s mint értesülünk, tombolával is lesz egybekötve. Sylvesterezik ma egy másik, a parketten előnyösen ismert czég is, még pedig a vasuti indulóház nagy éttermében. A v a s u t a s o k e mulatsága, mint a mult farsangon a többiek, nagy közönséget fog vonzani. Az aradi h a d a s t y á n e g y l e t is Sylvesterezik. G ö m ö r y Gyula borsarnokában — társas vacsora mellett — várják be az új-évet.

— **Az új-szent-annai ipartestület** január 7-én Steiner Lambert karmester vezetése alatt álló új-szt-annai gyermek-zenekar és egy hírneves nemzeti-zenekar közreműködése mellett Zimmermann István vendéglős díszes nagytermében

a Baross-szobor és egy ipartestületi zászló beszerzése javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: Család-jegy 2 frt. Személy-jegy 80 kr. Kezdeté este 8 órakor.

— **Az izr. nő-egyesület** jótékonycélú tombolájára befolyt tárgyak folytatolagos jegyzéke: H a u s e r Károlyné m. k. h. ezredesné: 1 porcellain kékhaltartó, 1 csipke készítéshez való eszköz, 2 gombostűtartó, 1 hamutartó, 1 könyv, 2 fényképtartó. I n k e i Emilné: 1 könyv, 1 finom gyümölcscsésze, 1 papirkész, 2 virágváza. M a n d l Mórné: 1 szivarasztalka, 1 csitromprés, 2 thea fidzsa. W e r s h i t z K.: 1 majolica váza havasi virággal, 1 fogvájótartó, 1 himzett olvasójegy. A s s a e l Józsefné: 1 plush virágtartó virággal, 1 liqueur service. A s s a e l Hermanné: 1 szobabutor (gyermekjáték), 1 levélszekrény, papír, noteztkönyv, 1 tükör, 1 tálcza, karperecz, 2 váza. További adományokat sziveskedjenek a nemeslelkű adakozók D e u t s c h Babetta urnához küldeni. Az izr. nő-egyesület elnöksége.

Színház.

A színház műsora:

December 31. (Szombat) A p e l e s k e i n ó t á r i u s - b o h ó z a t.

Január 1. (Vasárnap) Délután B o c c a c c i o, o p e r t e t t e; e s t e K e n d i M a r g i t, s z i n m ű.

— **Az Arany embert,** Jókai dramatiszt regényét láttuk már jobb előadásban is, minő a tegnapi volt. Némi készületlenséget vettünk észre, melyen megérzett, hogy a darabot hirtelen, szorultságból vették elő. Legtöbb szerep a már ismert kezekben volt. U j V e d r e s s Krisztyánja, a mely ügyes, pompás alakítás. B á t h o r y gyenge Athalia, Sz. N é m e t h pedig, ki a beteg Nyilassit helyettesítette, száraz Brazovits. F o l l i n u s z n é Terézája szintelen, P e t h e s azonban elég jó Kadisa. A színház szépen megtelt közönséggel.

— **A mai előadás.** Ma szombaton A p e l e s k e i n ó t á r i u s t adják félárakkal; tekintettel a Sylvester-estre, az előadás kivételesen h a t ó r a k o r kezdetik.

— **Vendégszereplő tenorista.** K o z m a István, szintársulatunk általánosan kedvelt, széphangu tenoristája január hó 4-én kezdi meg három estére terjedő vendégszereplését Miskolczon. Január 4-én a „Madarász”-ban, 5-én „Hoffman meséi”-ben és 6-án „Rip van Winklé”-ben lép fel.

— **Török Irma,** a nemzeti színház ujonnan szerződött tagja, január 3-ikán lép föl először a „Proletárok”-ban.

— **Megtréfált színgazgató.** L e s z k a y András, az aradi új színgazgatóhoz annyi színes ajánlközött, hogy visszautasításokra külön nyomtatott blankettákat készített s ezeket nyakra-főre küldözte szét a titkári hivatala. Leszkay egyszerűen kap a postán egy levelet, felbontja és olvassa a következőket: „T. Leszkay András urnak. Sajnálattal tudatjuk, hogy a Leszkay-féle színtársulatban az ön helye be van töltve és így szives közreműködésére nem reflektálunk. A titkár.” Leszkay jót nevetett a viczczen, pedig az ember ilyesminél soha sem tudja, tréfa-e vagy — komoly.

Törvényszék.

— **A gyoroki gyermekgyilkosság.** Szenzációs bünperben fog ma tárgyalni az aradi kir. törvényszéknek O t t r u b a y Károly elnöke alatt S t e i n i t z e r Károly és D á n i e l Lajos dr. szavazóbírákból és S z a l a y Béla dr. jegyzőből alakult büntető tanácsa. Tüzes Béla és neje gyermekgyilkosság súlyos vádjával terhetlen fognak a törvényszék előtt állani. Tüzes S t e i n h a r d t Mór dr., T ü z e s n é t pedig B a r a b á s Béla dr. fogják védeni. A tárgyalásra 25 tann s köztük T ü z e s kis leánya is, a kinek a vallomása különösen érdekes lesz, vannak beidézve. A bünper tárgyalása 9 órakor kezdődik.

VEGYESEK.

— **Az elvesztett milliók.** Debreczenből táviratozzák, hogy W o l a f k a Nándor püspöklébános, ki még nemrég a kultuszminisztérium vallásügyi osztályának főnöke volt, a D e b r e c z e n i Hirlap egyik dolgozótársa előtt nyilatkozott a vallás- és tanulmányi alapközlő állítólag eltűnt milliók

figyében. Wolafka kijelentette, hogy Trefort minisztersége alatt a vallás- és tanulmányi alpnál tényleg voltak rendeltenségek, melyek azonban nem hűtlen kezelésre, hanem szerencsétlen kombinációkra vezethetők vissza. A konverzió alkalmából ugyanis szerencsétlen papir vásárlásokba bocsátkoztak a másrészt a bérletek olcsó kiadásával is jelentékenyen megkárosították az alapokat. A püspök-plébános szerint gróf Csáky ezt a hiányt nem pótolhatta, de miután most az alapokat nagy szigorral és kellő ellenőrzés mellett kezelik, szerinte a jövőben hasonló bajok nem ismétlődhetnek.

— Mennyibe kerül Tennyson kézirata? Londonban pár nap előtt adták el egy antikvárius-üzletben annak a költeménykötetnek az eredeti kéziratát, melyet Tennyson és fivére 1827-ben adtak ki ez elatt a cím alatt: Poems by two Brothers. A költemények legnagyobb része az elhunyt „poeta laureatus” saját kézirata és 88 kétoldalas lapra terjednek. A kéziratkötetben benne van még a cím és a tartalomjegyzéken kívül Tennysonnak egy levele, mely az ő kiadói jogára vonatkozik s kiadónak husz font sterlingről szóló eredeti nyugtája. A kézirat ötszerhatszázhatvan forintért keltel.

— Áradások Amerikában. Newyorkból sürgönyzik, hogy a Sacramento völgyeit vízárak elpusztították, Sanjoaquinban a vízárak által okozott kárt egy millió dollárra becsülik. Colusán alól partszakadás következtében 50,000 acre termőföld árasztatott el. Doluse lakosai biztonságban vannak.

— Rövid hírek. A dombóvári zsinagógában a szegények perselyét ismeretlen tettesek kifosztották. — Csik-Jenőfalva környékén a farkasok úgy elszaporodtak, hogy eddig 190 lovat és szarvasmarhát téptek szét. — Stejnjevöz községben (Horvátország) Sarl Borbála szakácsnét és Kocsis József szolgát egy veszett eb megmarta. — Szeszveteen szintén veszett ebek garázdálkodnak, a melyek már több embert megmarta. — Urbán községben Skoja Ilicz odavaló gazda késsel agyonszurta Ollár Kosztát, a ki az utcán belékött. Skoját elfogták. — Váczon Erdélyi fegyházőr 15 éves fia a város mellett levő füzeserdőben felakasztotta magát.

Táviratok.

Miniszterek Bécsben.

Bécs, december 30. (Saját tud. táv.)
Wekerle fél 10-kor Károly Lajos, fél 11-kor Albrecht, 11-kor Vilmos, fél 12-kor Rainer főherczegek külön magánkihallgatáson fogadták. Wekerle 12-kor hosszasan értekezett Kálnoky gróffal. Tisza Lajost Károly Lajos főherczeg szintén fogadta kihallgatáson.

A valuta.

Bécs, december 30. (Saj. tud. táv.)
Wekerle s Steinbach pénzügyminiszterek értekeztek Rotschildals a valuta-rendezés pénzügyi műveletének befejezését elintézték. Budapesten jönnek össze.

Uj operette.

Debreczen, december 30. (Saj. tud. táv.)
A Máltai lovag, Beksicsné operetteje nagy sikert aratott. A zenei részekből a nyitány, a szereplők közül pedig Örléy Flóra tetszett legjobban.

A Panama-botrány.

Páris, december 30. (Saj. tud. táv.)
A tegnapi minisztertanács igen viharos volt, mert nyilvánvalóvá lett a szakadás, melyet a képviselők elleni további eljárás, meg a szocialista bizottság működése elleni rendszabályok okoztak.

Páris, december 30. (Saj. tud. táv.)
Franqueville vizsgálóbíró bejelentette az igazságügyminiszternek, reméli, hogy ja-

nuár 10-ig befejezheti a vizsgálatot a Panama-ügyben, feltéve, hogy újabb inczidensek nem merülnek fel.

Páris, december 30. (Saját tud. táv.)
Meg van állapítva, hogy a társaság közvetlenül a lapok főszerkesztői és kiadói közt jelentékeny összegeket, körülbelül 7 millió frankot osztogatott el. Számos lap azonkívül a garancia-syndikatusból is kapott pénzt, köztük különösen a »Figaro«, a »Matin« és a »Petit Journal«, sőt még oly kibocsájtások után is adtak előleget, melyek egyáltalán nem is foganatosítottak.

Páris, dec. 30. (Saj. tud. táv.) Mint a »Siècle« írja, Freycinet hadügyminiszter januárban lemond állásáról és teljesen visszavonul a politikai élettől.

A svájci-francia vámháboru

Páris, december 30. (Saj. tud. táv.)
A kormány jegyzéket intézett a svájci szövetségtanácshoz a kereskedelmi szerződési tárgyalások újakezdése érdekében, mert remélhető, hogy a kamara vissza fogja vonni multkori határozatát.

Kereskedelmi szerződések.

Brüsszel, dec. 30. (Saj. tud. táv.)
Az Indépendance szerint Belgium és Spanyolország között legközelebb megindulnak a tárgyalások kereskedelmi szerződés megkötése végett. A Romániával folytatott tárgyalások befejezésökhöz közel vannak. A lap reméli, hogy a francia-svájci viszonyok megszakadtával élénkebb lesz az áruforgalom Belgium és a Svájc között.

Közgazdaság.

Szeszüzlet.

— Deczember 30. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 50.50, kicsinyben 51.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az »Aradi Közlöny« távirati tudósításai. —
Budapest, decz. 30. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	lanyha	7.35 — 7.85
	tiszavidéki	"	7.40 — 8.10
	pestvidéki	"	7.35 — 8.05
	fehérmezei	"	7.35 — 8.05
	bácskai	"	7.40 — 8.05
Rozs	—	lanyha	6.20 — 6.40
	takarmány	szilárd	5.20 — 5.50
Árpa	égetni való	"	5.30 — 6.15
	sörfőzdei	"	6.30 — 7.50
Zab	—	szilárd	5.80 — 5.90
Tengeri	bánsági	szilárd	4.65 — 4.70
	másnemű	"	4.70 — 4.75
Káposzta-repce	—	szilárd	—
Köles	—	lanyha	4.10 — 4.25
	tavasza	csend.	7.52 — 7.53
Buza	junius 1892	"	7.40 — 7.41
	ősze	"	—
Tengeri	máj.-jun. 1892	csend.	—
	szept.-okt. 1891	"	4.74 — 4.76
Zab	Bpest sz. tavasz	csend.	—
	" " ősze	"	5.43 — 5.45
Káposzta-repce	aug.-szept. 1891	szilárd	11.55 — 11.65

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden

Budapest, 1892. deczember 30.

Magyar aranyjárdék 8%	—
Magyar aranyjárdék 4%	114.20
Magyar papírjárdék 5%	100.40
Magyar vasuti kölcsön	121.50
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsájtás	119.25

Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezmaváltsági kötvény	—
Magyar nyerekménysorsjegy-kölcsön	144.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	131.25
Osztrák járadék papírban	97.50
Osztrák járadék ezüstben	97.25
Osztrák járadék aranzban	116.50
1800-ki államsorsjegyek	143.—
Osztrák-magyar bankrészevény	980.—
Magyar hitelbankrészevény	360.75
Osztrák hitelintézet részevény	312.80
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.72
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.57
Német birodalmi márka	59.10
London	120.45
20 márkás arany	11.82

Hivatalos piaczi árak Aradon.

— Deczember 30. —

Gabnaneműek: Tiszta buza legnehezebb 7 frt — kr, közép — frt — kr, kétszeres legnehezebb 6 frt — kr, közép 6 frt 10 kr, rozs legnehezebb 5 frt 80 kr, közép 5 frt 30 kr, árpa legnehezebb 4 frt 80 kr, közép 4 frt 90 kr, zab legnehezebb — frt — kr, közép — frt — kr, retek repeze legnehezebb — frt — kr, kukorica 3 frt 70 kr 100 kilónként.

Szerkesztői üzenetek.

Bébé. (Arad). Köszönettel vettük, legközelebb jön.

Supho. (Arad). Jó, de hogy jöhet-e, a helytől függ.

Naáy Gordon. (Arad). Az anyagalmaz miatt késik, de nem vár soká.

V. L. (Nagyvárad), **B. J.** (Arad). A szives üdvözlétért — köszönet.

Z. J. (Monostor). Az, kinek a privát levél szolt, N.-Váradon lakik. Jövöre oda kérjük intézni a magánleveleket.

Aradvárosi

Évadbérlet
szünet.

színház.

Havibérlet
szünet.

Szombaton, 1892. évi deczember hó 31-én:

A peleskei nótárius

Bohózat 3 felvonásban, dalokkal és tánczeral. Irta: Gaál József. Zenéjét: Thern K.

Kezdeté 6 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyiltér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt
ház és földbirtokra

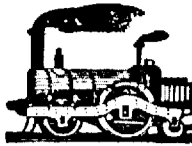
bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

1926 2—10

Az igazgatóság.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre:

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.38 "	9.36 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.25 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este é.
Szolnok "	4.15 "	11.46 "	2.21 "	—	—
Budapest érk.	7.25 "	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	—	—
Csaba "	2.18 d. u.	5.57 "	3.53 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érkezik	3.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Vegy.-vonat	Szem.-vonat	Állomás	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Szem.-vonat
Arad ind.	4.30 du	5.25 r.	—	2.34 du	Bukarest ind.	8.50 r.	4.20 du	—	—
Gyórok "	5.05 "	6.10 "	—	3.34 "	Prededál "	5.16 du	9.12 o.	—	—
Paulis "	5.14 "	6.30 "	—	3.38 "	Brassó "	7.33 e.	4.30 r.	—	—
Radna "	5.55 "	6.45 "	—	3.30 "	Kolozs. "	11.10 é.	8.30 "	—	—
Soborsin "	6.50 e.	8.07 d. e.	—	—	Tövis "	3.04 "	1.39 du	—	—
M.-Illye "	8.05 "	9.15 "	—	—	Gyulafehérv. "	3.40 "	2.19 "	—	—
Déva "	8.55 "	9.34 "	—	—	Piski "	5.40 "	4.14 "	—	—
Piski "	10.00 éj.	10.19 "	—	—	Déva "	5.44 "	4.30 "	—	—
Gyulafeh. érk.	11.23 "	11.59 "	—	—	M.-Illye "	6.44 "	5.14 "	—	—
Tövis "	11.58 "	12.38 du	—	—	Soborsin "	8.05 "	6.34 e.	—	—
Kolozs. "	4.48 "	5.14 "	—	—	Radna "	9.44 de	7.44 "	—	5.30 r.
Brassó "	8.00 r.	10.05 é.	—	—	Paulis "	9.58 "	7.57 "	—	5.30 "
Prededál "	1.11 "	6.29 r.	—	—	Gyórok "	10.11 "	8.08 "	—	6.30 "
Bukarest "	9.15 "	12.10 du	—	—	Arad érk.	10.16 "	8.40 éj.	—	7.40 "

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg.	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30 "	3.40 "
Csermő érkezik	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	8.20 reg.	Almás-Alosil "	4.18 "	2.19 "
Ótvenes "	5.00 "	8.41 "	Kotsuba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd Ujfalu. "	5.11 "	8.49 "	Borossebes-B. "	4.48 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.46 "	7.25 "	Kornyest-Berz "	4.59 "	3.08 "
Kerek "	5.55 "	7.33 "	Repszeg "	5.08 "	3.15 "
Világos "	6.10 "	7.49 "	Bokszeg-Beél "	5.20 "	3.28 "
M.-Magyarád "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.28 "	3.37 "
Pankota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
T.-Kurtakér "	6.53 este	8.39 d. e.	Apatelek "	5.56 "	4.10 "
Apatelek "	7.06 "	8.54 "	T.-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Simánd "	7.33 "	9.23 "	M.-Magyarád "	6.44 "	5.08 "
Bokszeg-Beél "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
Repszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.06 "	5.35 "
Kornyest-Berz "	8.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Borosb.-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.29 "	6.18 "
Kotsuba "	8.35 "	10.30 "	Ótvenes "	7.45 "	6.26 "
Almás-Alosil "	8.46 "	10.43 "	Arad érk.	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érk.	9.03 "	11.00 "	Budapest máv. ind.	1.20 d. u.	5.50 reg.

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat		
Arad indul	5.30 reg.	11.18 d. e.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.	4.20 d. u.
Kurtics "	5.57 "	11.45 "	Ósi "	10.19 "	4.31 "
Békés-Csaba "	7.22 "	2.25 d. u.	Less "	10.38 "	4.50 "
Gyula "	7.44 "	2.56 "	Cséffa "	10.54 "	5.06 "
Sarkad "	8.04 "	3.19 "	Szalonta "	11.19 "	5.31 "
Szalonta "	8.40 "	4.03 "	Sarkad "	11.53 "	6.02 "
Cséffa "	8.59 "	4.28 "	Gyula "	12.18 d. u.	6.23 "
Less "	9.17 "	4.50 "	Békés-Csaba "	2.13 "	7.10 este
Ósi "	9.35 "	5.09 "	Kurtics "	3.18 "	8.17 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	5.20 "	Arad érkezik	3.45 "	8.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.30 d. u.	6.11 re	Bécs á.v.t. ind.	9.0 este	9.15 d. e.	11.00 é
Szt.-Tamás "	5.24 "	4.26 "	6.37 "	Budapest á.v.t.	2.35 "	6.30 este	8.25 re
Pécska "	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Szabadka "	2.35 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged "	6.10 "	3.07 reg.	2.42 d.
Tompa "	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szőreg "	6.25 "	3.26 "	3.00 "
Pereg "	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Deszk "	6.39 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes "	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	K.-Zombor "	7.12 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota "	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó "	7.28 "	4.53 "	4.00 "
Nagylak "	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva "	8.16 "	5.16 "	4.25 "
Apátfalva "	7.54 "	7.04 "	9.57 "	Nagylak "	8.44 "	5.40 "	4.51 "
M. kő "	8.21 "	7.40 "	10.43 "	Cs.-Palota "	9.03 "	5.58 "	5.10 "
K.-Zombor "	8.38 "	8.02 "	11.00 "	M.-hegyes "	9.26 "	6.44 "	5.51 "
Deszk "	9.02 "	8.30 "	11.27 "	Pereg "	—	6.59 "	6.08 "
Szőreg "	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Tompa "	—	7.10 "	6.18 "
Szeged érk.	9.30 "	9.00 "	12.00 "	Battonya "	—	7.32 "	6.32 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	—	8.00 "	7.00 "
Budapest á.v.t.	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	—	8.16 "	7.17 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	2.45/6.15 d. u.	6.35 "	Arad érk.	—	8.40 "	7.40 "

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest indul	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovácskő "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovácskő "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. á. v.	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.50 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest máv. ind.	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elek "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.26 "	Otlaka "	5.07 "	3.36 "
Sikló "	9.37 "	7.39 "	Sikló "	5.20 "	3.49 "
Otlaka "	9.51 "	7.51 "	Székudvar "	5.35 "	4.04 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.02 "	4.23 "
Kétegyháza érkezik	10.20 "	8.22 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Budapest m. á. v.	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.53 "	5.20 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegy.-vonat	Vegy.-vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegy.-vonat	Vegy.-vonat
Arad indul	5.58 e.	6.15 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 ste
Uj-Arad "	6.09 "	6.48 "	11.54 "	Orczifalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németság "	6.27 "	7.05 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.4f "	9.46 "
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németság "	9.17 "	3.0 "	10.07 "
Orczifalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.35 "	10.39 "
Temesvár ér.	7.39 "	8.42 "	2.04 "	Arad érk.	9.44 "	3.50 "	10.55 "

VÉR UJ ÉLETERŐT AD!

Nagyságos és mélyen tisztelt orvos ur! A mindenható és — dentudó ur Isten áldják meg Nagyságodat a szenvedő emberek részére kitálalt „ELET-ELIXIR“-ért; Isten éltesse sokáig Nagyságodat!

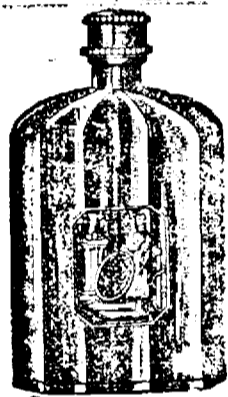
Mivel ennek a jónak bizonyult orvosságnak terjesztője akarok lenni, ennél fogva mély tisztelettel van szerencsém kérni, méltóztassék posta utánvét mellett 4 nagy üveg „ELET-ELIXIR“-t mielőbb megküldeni.

Hódoló alázattal Zemplény-Turány 1889. 19/9. legalázatosabb szolgája VITKÓ JÓZSEF mp. zemplény-turányi róm. kath. lelkész.

MOSER S. Eszterházi herceg volt uradalmi orvosa.

ÉLET-ELIXIR

Naponként használva „Élet-Elixir“-em többször minden betegség ellen; bámulatos hatásával az előbbi természetes erőt ismét helyreállítja, felvillanyozza az életszellemet, élesíti az eszméket, nyomtalanul eltávolítja az idegek rezgését, gyengíti a köszvény (podagra) fájdalmait és elhárítja ennek benyomulását a belső szervekbe, tisztítja a gyomrot benyálkásodó nedvektől, melyek emésztési nehézséget, fejfájást és gyomorémelygést szülnek, egyszóval leküzdő a legtöbb betegségeknek biztos forrását. — Eltávolítja a belgörcsőt a gyomorban, jökedvre és derűtségre ébreszt; elhárítja egy óra alatt az emésztetlenséget; meggátolja a szív betegséget; tisztítja a vért és gyógyít minden hideglelést már a harmadik dózisnál.

MOSER S.

Eszterházi herceg volt uradalmi orvosa.

Egy palack ára használati utasítással 2 frt 50 kr. egy kis palack 1 frt 25 kr. A szétküldés az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett, a világ minden irányába pontosan eszközöltetik. — Főraktár Török József gyógyszerész urnál, Budapest, király-utca 12. sz. és minden nagyobb gyógyszerárban kapható. — Aradon: Ring L. Kiss I. Demkó Géza uraknál. 972. 4—10.

Csanádvármegye alispánjától.

11946 | 892. al.

1028 2—2

Árlejtési hirdetmény.

A Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága által megállapított 1893/4. évi utfentartási költségvetés szerint 1893. és 1894. években évenként szükséges és pedig:

I. a makói vasuti állomásra szállítva 350 m³ zuzott kő, a battonyai vasuti állomásra szállítva 120 m³ zuzott kő, a lökösházi vasuti állomásra szállítva 300 m³ zuzott kő, 300 m³ rostált folyam kavics és 330 m³ utalaprakáshoz alkalmas törmelék, illetve terméskő, végre

II. a sajtényi marospartra szállítva 600 m³ rostált folyam kavics.

Az említett kő és kavics szállításának biztosítása céljából **1893. évi január hó 23. napjának d. e. 10 órájára** a csanádvármegyei széképület kis tanácsstermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Ajánlat tehető az összes vagy külön-külön az I. és II. alatt említett anyagok szállítására vonatkozólag.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi szállítások elvállalására vonatkozó ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig Csanádvármegye alispánjához adják be.

Az ajánlatban, felemlítendő, mily termés és szuzott követ, mely bányából szándékoznak termelni, továbbá számmal és betűvel kiteendő, mily egységáron hajlandók a szükséges anyagokat az említett vasuti állomásokra, illetve Marospartra szállítani, végre kiteendő, hogy a felajánlott egységárakban azon költségek is befoglaltassanak-e vagy nem, melyek az anyagoknak a vasuti kocsiából való kirakása és szabályos idomokba való rakása körül felmerülnek.

Az ajánlatokhoz bánatpénzül a felajánlott egységárak alapján számított egész vállalati összegnek 5 százaléktólja készpénzben vagy elfo-

gadható értékpapirokban csatolandó, végre az ajánlatokkal egyidőben a szállítandó kő és kavicsról két az ajánlattevő pecsétjével ellátott minta beküldendő.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók, s mindegyik ajánlattevő ajánlatának a versenytárgyalás napjától számított négy hétig kötelezettségben marad.

Vállalkozók kötelesek az 1894. évben szükséges anyagokat azon egységárak mellett szállítani, mely egységárak mellett az 1893. évben szükséges anyagok szállítását elvállalták, — a fent kitett anyag mennyiségek ajánlattevőknek csak tájékoztására szolgál; az 1893. évben szükséges mennyiség akkor fog vállalkozóval közölni, a midőn a magas miniszterium által jóváhagyott 1893 | 4. évi utfentartási költségvetés beérkezett; az 1894. évi szükségelt vállalkozókkal legkésőbb ugyanazon évi február hó 15-ig fog közölni.

A szóban forgó szállításra vonatkozó részletes feltételek és szerződési minta a vármegye jegyzői irodájában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Makón, 1892. december hó 22.

Meskó Sándor,
alispán.

260 | 892.

Kurtakér község előljáróitól.

Árlejtési hirdetmény.

Alólírt községi előljáróság, Ternova és Agris községek, valamint a drauzi körjegyzőség mint érdekcsoportbeli községek nevében is, ezennel közhírré teszi azt, hogy a Ternova-Kurtakér Apatelki utvonalon Kurtakér község szélén elvonuló Csígyer patakon, levő hid ujonnan felépítése elrendeltetvén, ezen munkálat teljesítésére árlejtés hirdettetik, a következő feltételek mellett:

1. A kikiáltási ár 2620 frt 53 kr.
2. Az árlejtés **1893. évi január hó 21-én** Kurtakér község házában fog megtörténni.
3. Az árlejtésben részt venni óhajtok, bánom-pénzül tartoznak 262 frt 05 krt letenni s miután ajánlatok írásbelileg is tétethetnek, ezen írásbeli ajánlatok csak azon esetben vétetnek figyelembe, ha a bánom-pénz mellékelve lesz.
4. Az építendő hid előmértéke, tervezete és költségvetése Kurtakér község irodájában a hivatalos órák alatt bármikor betekinthezők.
5. Fentartja magának az érdekcsoport azt, hogy a teendő ajánlatok közül tetszése szerint választhasson.

Kurtakér, 1892. december 24.

Ungurean Ambrus,

Hánk Mikuláé,

jegyző.

1028 2—3

biró.

16029. sz.

1022 3—3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalának 2505. sz. a. kelt azon intézkedése alapján, a mely szerint Aradváros területére a kanyaró járványt megállapította, a járvány kiterjedésének megakadályozása végett a következő óvrendszabályok foganatosítandók:

A hetegyek lehetőleg elkülönítendő, a betegek látogatása meggátolandó, a lakhelyiségek tisztán tartandók, szellőztetendő, a szoba talaja naponta kétszer 2% tiszta karbololdattal permetezése és a beteg által használt fehérneműek, ruhák elhurcolása megakadályozandó.

Oly családból, melynél járványbeteg van, az iskolát senki sem látogathatja. Az iskolából kimaradt beteg, avagy hozzá tartozó csak orvosi bizonyítvány alapján léphet az iskolába.

Ezen óvrendszabályok pontos betartása annyival is inkább ajánlatos, mivel az esetben, ha az ellenőrző ker. orvosok és egészségügyi biztosok jelentései nyomán mulasztásoknak jönnek nyomára, ugy a mulasztó ellen az 1878. évi V. t.-oz. 316. § a értelmében, amely szerint aki ragályos betegség idején a további terjedésnek megakadályozása végett elrendelt óvrendszabályokat megszegi, hat hónapig terjedhető fogazállal büntetendő, — fog az eljárás foganatba tétetni.

Kelt Aradon, 1892. évi december hó 21-én, a város kapitányi hivatala, mint I-sőfoku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Nyomatja és kiadja az „Aradi nyomdatársaság“ könyvnyomdája

Csanádvármegye alispánjától.

12053 | 1892 al.

1029 2—2

Hirdetmény.

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága által megállapított 1893 | 4. évi utfentartási költségvetés szerint a törvényhatósági közmunka fenntartásához és részbeni kiépítéséhez szükséges kő és kavics anyagnak kifuvározása.

I. a központi és nagylaki járásokban 4813 frt.

II. a battonyai és kovácsbázi járásokban 7945 frt 50 kr. költség összegekre van előírányozva.

Ezen munkálat foganatosításának biztosítása céljából 1893. évi január hó 23-ik napjának d. e. 10 órájára a csanádvármegyei széképület kis tanácsstermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fentebbi munka elvállalására vonatkozó, az előírányzott költségösszegek után számítandó 5 százaléktól bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a vármegye alispánjához annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben beérkezettek figyelmen kívül nem fognak vétetni.

Ajánlatok csakis külön-külön az I. és II. alatti munkára tehető. Az ajánlatok a kő és kavics felosztási kimutatásban kitett egységárak bizonyos százaléka mellett ingedmény vagy felülfizetés kikötésével teendő.

A felosztási kimutatásokban foglalt kő és kavics mennyiségek, s ennek folytán a fent kitett előírányzott összegek is csak vállalkozók tájékoztására szolgálnak; a véglegesen megállapított anyagmennyiségek a jóváhagyott költségvetés leérkezése után fognak vállalkozókkal közölni.

A szóban forgó fuvarozásra vonatkozó kő- és kavics felosztási kimutatás, részletes feltételek és szerződési minta a vármegye jegyzői irodájában naponként a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Makón, 1892. december 21.

Meskó Sándor,
alispán.

21897/1892. szám.

1014. 1—3.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter ur 94057/892. sz. a. kelt körrendelete nyomán ezenel közhírré tétetik, hogy a m. kir. kormány a csász. és kir. közös külügyminiszter úrtól nyert értesülés szerint a német bir. kormány Ausztria-Magyarország és Oroszországból jövő kivándorlóknak Hamburgon át való szállítását tekintettel a kelet felől még mindég fenyegető cholera veszélyre eltiltotta, minél fogva a hamburgi hajózási, utazási és elszállásolási vállalatok utasítva vannak, hogy osztrák, magyar és orosz fedélközi utasokat további rendelkezésig ne szállítsanak illetve ily utasokat ügynökeik által Hamburgba ne küldessenek.

Aradon, 1892. december hó 12-én.

A városi tanács.

22161/1892 szám.

1013 1—1.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 93813/892 sz. a. kelt körrendelete nyomán ezenel közhírré tétetik, hogy a szerb kir. kormány cholera óvintézkedései és beviteli tilalma tárgyában f. évi október 18-án 81262 és f. évi november 4-én 85785 sz. a. kelt belügyminiszteri rendeletek kapcsán köztudomásra hozatik, hogy a szerb kormány f. évi november hó 13-án kibocsátott rendelete szerint.

1. Oly gyarmatarúk, melyek cholera mentes helyekről származnak, vesztégar alá még akkor sem esnek, ha szállítás közben vesztepte helyeket érintettek volna.

2. A sajt, vaj, aludt tejnemű, tejhab, krémek, gyümölcsök, saláta-nemű, paradicsom, fahéj, ngorka hentes áru, sonka, szárított hal, kenyér és bármí tészta neműek tekintetében szintén kibocsátott beviteli tilalom, csak oly helyekkel szemben marad továbbra is érvényben, hol cholera járvány uralkodott, vagy ahol az még most is uralkodik.

Oly helyekről ellenben, hol a cholera jelenleg nem uralkodik, s ez előtt sem mutatkozott, e tárgyak küldhetők, de csak oly bizonyítvány mellett, mely a körülményt igazolja.

3. A belgrádi pályaudvaron életbe léptetett vesztégar f. é. november hó 14-től megszüntetett.

Aradon, 1892. december hó 12 én.

A városi tanács.